

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (www.agent.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (www.agent.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (www.agent.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIUNEA A DOUA

CAUZA APCOV c. REPUBLICII MOLDOVA ȘI RUSIEI

(Cererea nr. 13463/07)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

30 Mai 2017

Această hotărâre va deveni definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție. Ea poate fi supusă unei revizui editoriale.

În cauza Apcov c. Republicii Moldova, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (secțiunea a doua), în ședința Camerei având în componența sa: Ișıl Karakaş, *Președinte*,
Julia Laffranque,
Paul Lemmens,
Valeriu Grițco,
Ksenija Turković,
Dmitry Dedov,
Jon Fridrik Kjølbro, *judecători*,
și Stanley Naismith, *Grefierul Secțiunii*,
Deliberând în secret la 25 Aprilie 2017,
Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată prin cererea (nr. 13463/07) depusă la Curte împotriva Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Articolului 34 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de un cetățean al Republicii Moldova, dl Sergiu Apcov („reclamant”), la 26 Martie 2007.

2. Reclamantul a fost reprezentat de dl Pavel Postica, avocat care practică în Chișinău. Guvernul RM („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl L. Apostol, iar Guvernul Rusiei a fost reprezentat de dl G. Matyushkin, reprezentant al Federației Ruse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

3. Reclamantul s-a plâns, în special, că a fost arestat și deținut ilegal. El a mai afirmat că nu i s-a acordat asistența medicală necesară pentru condiția sa, că a fost ținut în condiții inumane de detenție și că nu a avut parte de judecarea cauzei sale într-un mod echitabil la soluționarea acuzațiilor penale împotriva sa.

4. La 14 mai 2013 cererea a fost comunicată Guvernului.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în 1982 și locuiește în Tiraspol.

6. Contextul cauzei, inclusiv conflictul armat transnistrean din 1991-1992 și evenimentele ulterioare, sunt prezentate în cauza *Ilașcu și alții contra Moldovei și Rusiei* ([GC], nr. 48787/99, §§ 28-185, CEDO 2004-VII) și

Catan și Alții c. Moldovei și Rusiei ([GC], nr. 43370/04 și altele două, §§ 8-42, CEDO 2012 (extrase)).

7. La 21 ianuarie 2005, reclamantul a fost arestat de autoritățile "Republicii Moldovenești Nistrene" ("RMN"), fiind acuzat de jaf. A fost deținut până la 8 iulie 2005, când a fost eliberat pe cauțiune. În timpul detenției, el a fost deținut în condiții foarte proaste cu persoane infectate cu HIV și a fost supus maltratării. El susține că un medic l-a infectat cu HIV după ce a folosit aceeași seringă pentru toți deținuții.

8. În timpul procedurilor penale, la doi ani și jumătate după jaf, victima jafului a fost rugată să identifice reclamantul dintr-o fotografie. Reclamantul susține că nu au existat garanții procedurale și sugerează că ofițerul de urmărire penală a indicat victimei imaginea pe care să o aleagă. Mai mult de atât, alibiul reclamantului referitor la faptul că reclamantul era plecat din RMN la data comiterii infracțiunii a fost respins fără nici o investigație. Potrivit reclamantului, în momentul presupusei infracțiuni, el era în Moscova. El a primit o scrisoare de la angajatorul său pentru a confirma că, în ziua comiterii infracțiunii, reclamantul se afla la serviciu. Cu toate acestea, ofițerii de urmărire penală au confiscat originalul scrisorii respective în timpul percheziției casei părinților săi, care a dispărut mai târziu. Instanțele au refuzat să accepte o copie a scrisorii ca probă și / sau să verifice informațiile conținute în ea.

9. La 29 august 2006, Judecătoria Municipiului Tiraspol a condamnat reclamantul la șapte ani de închisoare.

10. Reclamantul a fost plasat în detenție în Penitenciarul nr. 2 din Tiraspol unde condițiile ar fi fost foarte proaste. În special, celula sa era supraaglomerată, nu avea plimbări zilnice, condițiile materiale erau foarte sărace, curentul electric lipsea uneori câteva zile la rând, și el împărțea spațiul cu deținuți care sufereau de boli contagioase. Alimentele nu erau comestibile și, prin urmare, deținuții trebuiau să se bazeze pe produsele alimentare furnizate de rudele lor. Potrivit reclamantului, el a solicitat de nenumărate ori să fie văzut de un medic în legătură cu diagnosticul său HIV. Cu toate acestea, autoritățile penitenciarului i-au ignorat solicitările. În închisoare nu exista medic stomatolog, iar deținuții trebuiau să îndepărteze dinții unul altuia în cazuri de urgență. Reclamantul și-a înlăturat dinții săi molari în acest mod.

11. La 26 septembrie 2006, Curtea Supremă din RMN a respins recursul reclamantului.

12. La o dată nespecificată după condamnarea irevocabilă, mama reclamantului a angajat un avocat în vederea depunerii unei cereri la Curte. Ulterior, ea a vizitat reclamantul pentru a obține semnătura pe formularul de cerere. Cu toate acestea, gardienii au refuzat să-i permită să o facă pe motiv că cererea nu era în limba rusă și că aceasta trebuia să fie autorizată mai întâi de administrația penitenciarului. Se pare că în cele din urmă reclamantul a reușit să semneze formularul de cerere.

13. La 24 aprilie 2012, reclamantul a fost eliberat din detenție.

14. Din materialele dosarului și din declarațiile părților reiese că reclamantul nu a informat niciodată autoritățile moldovene despre detenția sa în Transnistria sau despre procedurile penale împotriva sa.

II. LEGISLAȚIA ȘI PRACTICA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ A REPUBLICII MOLDOVA ȘI ALTE MATERIALE RELEVANTE

15. Rapoartele organizațiilor interguvernamentale și neguvernamentale, legea și practicile interne relevante din Republica Moldova și alte documente pertinente au fost sintetizate în cauza *Mozher c. Republicii Moldova și Rusiei* ([GC], nr. 11138/10, §§ 61-77, CEDO 2016).

ÎN DREPT

16. Reclamantul a susținut că a fost arestat și reținut ilegal, contrar articolului 5 § 1 al Convenției. El a mai afirmat că, contrar dispozițiilor articolului 3 din Convenție, în timpul arestului preventiv și în timpul primei perioade de detenție, a fost maltratat și infectat cu HIV. De asemenea, s-a plâns că nu i s-a acordat asistența medicală necesară pentru situația sa și că a fost ținut în condiții inumane de detenție în ambele perioade de detenție. El a mai susținut că nu a avut parte de judecarea cauzei sale într-un mod echitabil în soluționarea acuzațiilor penale împotriva sa așa cum prevede articolul 6 § 1 al Convenției.

Reclamantul a afirmat că i-au fost încălcate drepturile sale garantate de articolele 8 și 34 ale Convenției, deoarece nu a putut să aibă întâlniri confidențiale cu mama sa și pentru că administrația penitenciarului a încercat să împiedice depunerea cererii sale la Curte. În cele din urmă, reclamantul s-a plâns că nu a avut nici-un remediu efectiv, așa cum prevede articolul 13 al Convenției.

I. PROBLEME GENERALE DE ADMISIBILITATE

A. Competența

17. Curtea trebuie mai întâi să stabilească dacă reclamantul este subiect al competenței statelor pârâte în ceea ce privește aspectele reclamate, în sensul articolului 1 din Convenție.

1. Observațiile părților

18. Reclamantul și Guvernul Republicii Moldova au susținut că ambele guverne reclamate sunt competente.

19. La rândul său, Guvernul Rusiei a susținut că reclamantul nu intră în jurisdicția lor și că, în consecință, cererea ar trebui declarată inadmisibilă

ratione personae și *ratione loci* în ceea ce privește Federația Rusă. După cum a făcut-o în cauza *Mozer* (citată mai sus, §§ 92-94), guvernul rus exprimă opinia că abordarea problemei jurisdicției de către Curte în cauza *Ilașcu și Alții* (citată mai sus), *Ivanțoc și Alții contra Moldovei și Rusiei* (nr. [23687/05](#), 15 Noiembrie 2011) și *Catan și Alții* (citată mai sus) a fost greșită și în contradicție cu dreptul internațional public.

2. *Aprecierea Curții*

20. Curtea observă că principiile generale privind problema jurisdicției prevăzute la articolul 1 din Convenție cu privire la acțiunile și faptele apărute în regiunea transnistreană a Republicii Moldova au fost expuse în *Ilașcu și Alții* (citată mai sus, §§ 311-19), *Catan și Alții* (citată mai sus, §§ 103-07) și, mai recent, în *Mozer* (citată mai sus, §§ 97-98).

21. În ceea ce privește Republica Moldova, Curtea notează că în cauza *Ilașcu, Catan și Mozer* a constatat că, deși Moldova nu avea un control efectiv asupra regiunii transnistrene, dat fiind faptul că Moldova este statul teritorial, persoanele de pe teritoriul acesteia intră în jurisdicția sa. Cu toate acestea, obligația sa, în temeiul articolului 1 din Convenție, de a asigura tuturor persoanelor din jurisdicția sa drepturile și libertățile prevăzute în Convenție, este limitată la luarea măsurilor diplomatice, economice, judiciare și de altă natură, ce îi stau în putere și în conformitate cu dreptul internațional (a se vedea *Ilașcu și Alții*, citată mai sus, § 333, *Catan și Alții*, citată mai sus, § 109, și *Mozer*, citată mai sus § 100). Obligațiile Moldovei, în temeiul articolului 1 din Convenție, s-au dovedit a fi obligații pozitive (a se vedea *Ilașcu și Alții*, citată mai sus, §§ 322 și 330-31, *Catan și Alții*, citată mai sus, §§ 109-10 și *Mozer*, § 99).

22. Curtea nu găsește nici un motiv pentru a distinge acest caz de cazurile menționate mai sus. Pe lângă aceasta, notează că Guvernul Republicii Moldova nu se opune aplicării unei abordări similare în cazul de față. Prin urmare, constată că Republica Moldova este competentă în sensul articolului 1 al Convenției, însă responsabilitatea acesteia pentru faptele contestate trebuie evaluată în lumina obligațiilor pozitive menționate mai sus (a se vedea *Ilașcu și Alții*, citată mai sus, § 335).

23. În ceea ce privește Federația Rusă, Curtea notează că în cauza *Ilașcu și Alții* a constatat deja că Federația Rusă a contribuit atât militar cât și politic la crearea unui regim separatist în regiunea Transnistriei în 1991-1992 (a se vedea *Ilașcu și Alții*, citată mai sus, § 382). Curtea a constatat, de asemenea, în cauze ulterioare referitoare la regiunea transnistreană, că până în iulie 2010 "RMN" a reușit să continue să existe și să reziste eforturilor moldovenești și internaționale de a rezolva conflictul și de a aduce democrația și statul de drept în regiune, decât datorită suportului militar, economic și politic rus (a se vedea *Ivanțoc și Alții*, citată anterior, §§ 116-20, *Catan și Alții*, citată mai sus, §§ 121-22 și *Mozer*, citată mai sus, §§ 108 și 110). Curtea a constatat în *Mozer* că gradul ridicat de dependență a "RMN" de sprijinul rusesc a oferit un indiciu solid că Federația Rusă a continuat să exercite un control efectiv și

o influență decisivă asupra autorităților transnistrene și că, prin urmare, reclamantul cade sub competența statului dat în temeiul articolului 1 din Convenție (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, §§ 110-11).

24. Curtea consideră, având în vedere absența oricăror informații noi contrare, că această concluzie continuă să fie valabilă pentru perioada în cauză, adică până la data de 24 aprilie 2012. Prin urmare, Curtea nu vede nici un motiv pentru a distinge prezentul caz de *Ilașcu și Alții, Ivanțoc și Alții, Catan și Alții și Mozer* (toate citate mai sus).

25. Rezultă că, în prezenta cauză, reclamantul este subiect al competenței Federației Ruse în temeiul articolului 1 din Convenție. În consecință, Curtea respinge obiecțiile guvernului rus *ratione personae* și *ratione loci*.

26. În continuare, Curtea va stabili dacă a existat o încălcare a drepturilor reclamantului în temeiul Convenției, astfel încât să implice responsabilitatea oricărui stat pârât (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, § 112).

B. Epuizarea remediilor naționale

27. Guvernul rus a invocat că cererea ar trebui respinsă pentru că nu au fost epuizate căile de atac interne din cadrul Federației Ruse, și anume să solicite despăgubiri instanțelor ruse.

28. Reclamantul nu a fost de acord și a susținut că guvernul rus nu a dovedit existența vreunei căi de atac efective.

29. Curtea reiterează că regula de epuizare a căilor de atac interne, menționată la articolul 35 § 1 din Convenție, impune reclamantilor să utilizeze în primul rând căile de atac prevăzute de sistemul juridic național, scutind astfel statele de a răspunde în fața Curții Europene pentru actele lor, înainte de a fi avut ocazia de a pune lucrurile în ordine prin propriul lor sistem juridic. Regula se bazează pe presupunerea că sistemul intern prevede o cale de atac eficientă în ceea ce privește pretinsa încălcare. Sarcina probației revine Guvernului care pretinde lipsa de epuizare pentru a convinge Curtea că un remediu efectiv era disponibil în teorie și în practică la momentul respectiv; adică că calea de atac a fost accesibilă, capabilă să ofere remediu în ceea ce privește solicitările reclamantului și a oferit perspective rezonabile de succes. Cu toate acestea, odată ce a fost îndeplinită această sarcină a probației, reclamantului îi revine sarcina de a stabili că calea de atac înaintată de Guvern a fost de fapt epuizată sau, din anumite motive, era inadecvată și ineficace în circumstanțele specifice cauzei sau că existau circumstanțe speciale ce îl scutesc de aceste cerințe (a se vedea, printre altele, *Maktouf și Damjanović c. Bosniei și Herțegovinei* [GC], nr. 2312/08 și 34179/08, § 58, CEDO 2013 (extrase), *Vučković și Alții c. Serbiei* (obiecții preliminare) [GC], nr. 17153/11 și 29 alții, §§ 69-77, 25 Martie 2014 și *Gherghina c. României* [GC] (dec.), Nr. 42219/07, §§ 83-89, 9 Iulie 2015).

30. Referindu-se la faptele prezentei cauze, Curtea notează că Guvernul Rusiei nu numai că nu a demonstrat că reclamantul a avut la dispoziție o cale de atac în cadrul Federației Ruse, dar și-a accentuat puternic poziția potrivit

căreia Federația Rusă nu era competentă în cazurile referitoare la Transnistria. Rezultă că obiecția guvernului rus de neepuizare a căilor de atac interne trebuie respinsă ca nefondată.

C. Regula de șase luni

31. De asemenea, guvernul rus a afirmat că plângerea reclamantului privind condițiile proaste de detenție între 21 Ianuarie 2005 și 8 Iulie 2005 a fost inadmisibilă din cauza nerespectării regulii de șase luni. În ceea ce privește a doua perioadă de detenție, guvernul rus a susținut că reclamantul s-a plâns doar după doi ani de detenție și nu a informat guvernul moldovean, ceea ce le-ar fi oferit posibilitatea de a rezolva problema.

32. Reclamantul a formulat obiecții și a susținut că ambele perioade de detenție făceau parte dintr-o situație continuă și că, prin urmare, perioada de șase luni trebuia să fie calculată începând cu data eliberării sale, și anume 24 Aprilie 2012.

33. Regula de șase luni prevăzută la articolul 35 § 1 al Convenției urmărește să promoveze certitudinea juridică și să asigure soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor care ridică probleme în cadrul Convenției (*Jeronovičs c. Letoniei* [GC], nr. 44898 / 10, § 74, CEDO 2016). Ca regulă generală, perioada de șase luni începe să curgă de la data deciziei finale în cadrul epuizării căilor de atac interne. În cazul în care un reclamant nu dispune de o cale de atac efectivă, termenul expiră, în general, la șase luni de la data actelor sau măsurilor despre care se plânge (ibidem, § 75). În cazuri de situație continuă, termenul începe să curgă din nou în fiecare zi și este general, numai atunci când situația respectivă se termină, perioada de șase luni începând efectiv să curgă (a se vedea *Varnava și Alții c. Turciei* [GC], nr. 16064 / 90 și alții 8, § 159, CEDO 2009, *Sabri Gьneș c. Turciei* [GC], nr. 27396/06, § 54, 29 Iunie 2012 și *Mocanu și Alții c. României* [GC], nr. 10865/09 și 2 altele, § 261, CEDO 2014 (extrase)). Conceptul de "situație continuă" se referă la o stare de lucruri care funcționează prin activități continue de către sau din partea statului, care îl fac victima pe reclamant (*Svinarenko și Slyadnev c. Rusiei* [GC], nr. 32541/08 și 43441/08, § 86, CEDO 2014 (extrase)).

34. Curtea notează că reclamantul a fost deținut în contextul aceleiași proceduri penale pe parcursul întregii detenții. Cu toate acestea, având în vedere decalajul semnificativ mai mare de un an între cele două perioade de detenție la care se referă plângerea (din Ianuarie până în Iulie 2005 și din August 2006 până în Aprilie 2012), Curtea nu le poate trata ca parte a unei situații continue (a se vedea *Haritonov c. Moldovei*, nr. 15868/07, § 26, 5 Iulie 2011). În astfel de circumstanțe, Curtea consideră că numai plângerea privind a doua perioadă de detenție a fost depusă în termen de șase luni. În consecință, plângerea cu privire la prima perioadă de detenție trebuie declarată inadmisibilă în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

35. Mai mult decât atât, Curtea notează că și alte plângeri au fost depuse în

afara termenului, în special, plângerea privind maltratarea sa după arestare, în ceea ce privește presupusa infecție cu HIV în timpul primei perioade de detenție, și plângerea în temeiul articolului 5 § 1 în ceea ce privește legalitatea arestării sale preventive până la 8 Iulie 2005. Aceste plângeri trebuie, de asemenea, declarate inadmisibile în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE

36. Reclamantul s-a plâns că nu i s-a acordat asistența medicală necesară pentru starea lui și că a fost ținut în condiții inumane de detenție. Partea relevantă a articolului 3 al Convenției are următorul conținut:

Articolul 3

“Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Admisibilitate

37. Curtea notează că această plângere, în măsura în care se referă la perioada de detenție după condamnarea reclamantului, din 29 August 2006 până la 24 Aprilie 2012, nu este vădit nefondată în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție și că nu este inadmisibilă pe nici un alt temei. Prin urmare, Curtea o declară admisibilă.

B. Fondul

38. Reclamantul s-a plâns că nu a primit asistență medicală calificată, conform stării sale de sănătate. El s-a plâns și de starea deplorabilă a celulelor. El s-a plâns în cele din urmă de lipsa de spațiu, fiind deținut într-o celulă de 9 m², împreună cu un număr mare de deținuți.

39. Guvernele pârâte nu au făcut nici o declarație cu privire la fondul acestei plângeri.

40. Curtea reiterează faptul că statul trebuie să asigure deținerea persoanei în condiții compatibile cu respectarea demnității umane, că modul și metoda de executare a măsurii privării de libertate nu îl supun pe acesta suferinței sau dificultății de o intensitate care depășește nivelul inevitabil al suferinței inerente detenției și că, având în vedere cerințele practice de detenție, sănătatea și bunăstarea sa sunt respectate în mod adecvat (a se vedea *Mozier*, citat mai sus, § 178; *Muršić v. Croația* [GC]; 7334/13, § 99, CEDO 2016, și *Khlaifia și Alții c. Italiei* [GC], nr. 16483/12, § 159, CEDO 2016 (extrase)). În majoritatea cazurilor privind deținerea persoanelor bolnave, Curtea a examinat dacă reclamantul a primit sau nu asistență medicală adecvată în închisoare. Curtea reiterează în această privință că, deși articolul 3 al Convenției nu îndreptățește eliberarea unui deținut "din motive de

compasiune", aceasta a interpretat întotdeauna cerința de a asigura sănătatea și bunăstarea deținuților, printre alte lucruri, ca obligație a statului de a furniza deținuților asistența medicală necesară (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, § 178).

41. În cazul de față, Curtea notează că reclamantul a suferit de HIV și a necesitat tratament medical. Se pare că, la un moment dat, reclamantul avea nevoie de un tratament dentar urgent, care nu i-a fost oferit, iar el a fost nevoit să-și îndepărteze dinții cu ajutorul co-deținuților săi. Având în vedere lipsa oricărei dovezi contrare sau a oricărei explicații privind refuzul de a-i oferi un tratament adecvat, Curtea constată că asistența medicală primită de către reclamant nu era adecvată.

42. Curtea va aborda acum condițiile de detenție ale reclamantului. După cum s-a arătat mai sus (punctul 37), este vorba despre a doua perioadă de detenție, din August 2006 până în Aprilie 2012, care urmează să fie examinată. În timp ce guvernele pârâte nu au comentat descrierea oferită de reclamant (a se vedea paragraful 10 de mai sus), aceasta este confirmată în mare măsură de rapoartele Comitetului European pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante și de vizitele Raportorul Special al Națiunilor Unite la diferite locuri de detenție din "RMN" (a se vedea unele dintre documentele menționate la punctul 15 de mai sus). Curtea notează, în special, că vizita acestuia din urmă a avut loc în Iulie 2008, adică în perioada în care reclamantul a fost deținut.

43. În baza materialelor care i-au fost prezentate, Curtea consideră că a constatat că lipsa unei îngrijiri medicale adecvate și a condițiilor de detenție a reclamantului au reprezentat un tratament inuman și degradant în sensul articolului 3 al Convenției.

44. Curtea trebuie să stabilească în continuare dacă Republica Moldova și-a îndeplinit obligația pozitivă de a lua măsuri adecvate și suficiente pentru a asigura drepturile reclamantului (a se vedea paragraful 21 de mai sus). În cauza *Mozer*, Curtea a constatat că obligațiile pozitive ale Republicii Moldova se referă atât la măsurile necesare pentru restabilirea controlului asupra teritoriului transnistrean, ca expresie a jurisdicției sale, cât și la măsurile de asigurare a respectării drepturilor individuale ale reclamanților (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, § 151).

45. În ceea ce privește primul aspect al obligațiilor Moldovei de a restabili controlul asupra teritoriului transnistrean, Curtea a constatat în *Mozer* că Moldova a luat toate măsurile în puterea sa, de la începutul ostilităților, în perioada 1991-1992 până în Iulie 2010 (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, § 152). În cauza de față, părțile nu au prezentat nici un argument care să indice faptul că Guvernul Republicii Moldova și-a schimbat poziția în ceea ce privește Transnistria în anii care au urmat, până în perioada eliberării reclamantului din detenție în Aprilie 2012. Prin urmare, Curtea nu găsește nici un motiv pentru a ajunge la o concluzie diferită în cauza dată (*ibidem*).

46. Examinând cea de-a doua parte a obligațiilor pozitive, și anume asigurarea respectării drepturilor reclamantului, Curtea notează că

reclamantul nu a informat niciodată autoritățile moldovenești despre situația sa (a se vedea paragraful 14 de mai sus). În astfel de circumstanțe, neimplicarea autorităților moldovenești în cazul de față al reclamantului nu le poate fi imputată. Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că Republica Moldova nu a eșuat să-și îndeplinească obligațiile pozitive față de reclamant și constată că nu a existat o încălcare a articolul 3 al Convenției de către Republica Moldova.

47. În ceea ce privește responsabilitatea Federației Ruse, Curtea notează că nu există dovezi că persoanele care acționează în numele Federației Ruse au participat direct la măsurile luate împotriva reclamantului.

48. Cu toate acestea, Curtea a stabilit că Rusia a exercitat un control efectiv asupra "RMN" în timpul perioadei în cauză (a se vedea punctele 23-24 de mai sus). În lumina acestei concluzii, și în conformitate cu jurisprudența sa nu este necesar să se stabilească dacă Rusia exercită sau nu un control detaliat asupra politicilor și acțiunilor administrației locale subordonate (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, § 157. În virtutea sprijinului său militar, economic și politic continuu pentru "RMN", care nu putea supraviețui altfel, responsabilitatea Rusiei în cadrul Convenției este angajată în ceea ce privește încălcarea drepturilor reclamantului.

49. În concluzie și după ce a constatat că reclamantul a fost supus unui tratament contrar articolului 3 al Convenției (a se vedea punctul 43 de mai sus), Curtea consideră că a avut loc o încălcare de către Federația Rusă a acestei dispoziții.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 § 1 ȘI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

50. Reclamantul s-a plîns că detenția sa a fost ilegală și prin urmare, contrară prevederilor articolului 5 § 1 al Convenției. Adicional, el s-a plîns că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1, întrucât el a fost condamnat de o instanță care nu poate fi calificată drept "un tribunal independent instituit prin lege" și mai mult de atât, nu i-a acordat un proces echitabil. Părțile relevante ale articolului 5 și 6 au următorul conținut:

Articolul 5

"1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale :...

(a) dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent; ..."

Articolul 6

"1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil,...de către o instanță..."

A. Admisibilitate

51. Curtea notează că plângerea întemeiată pe articolul 5 § 1 al Convenției, în măsura în care se referă la detenția reclamantului din 29 August 2006 până la 24 Aprilie 2012, și plângerea întemeiată pe articolul 6 § 1 nu sunt în mod vădit nefondate în sensul articolului 35 § 3 (a) al Convenției și că nu sunt inadmisibile pe nici un alt temei. Prin urmare, Curtea le declară admisibile.

B. Fondul

52. În temeiul articolului 5 § 1 al Convenției, reclamantul s-a plâns că detenția s-a a fost ordonată de autoritățile "RMN", un stat nerecunoscut. O astfel de detenție nu poate fi considerată "legală" în sensul articolului 5 § 1 al Convenției.

53. În conformitate cu articolul 6 al Convenției, reclamantul a susținut că instanța din "RMN" care l-a condamnat nu putea fi considerată drept "un tribunal independent instituit prin lege" în sensul articolului 6 § 1. În plus, el s-a plâns că instanța nu a verificat alibiul lui și nu a motivat suficient decizia sa.

54. Guvernele pârâte nu au făcut nici o declarație cu privire la fondul acestor plângeri.

55. Curtea reiterează faptul că este bine stabilit în jurisprudența sa referitoare la articolul 5 § 1, că orice privare de libertate nu trebuie să se bazeze numai pe una dintre excepțiile enumerate la punctele a) - f) ci trebuie să fie și "legală". În cazul în care se pune problema "legalității" detenției, inclusiv întrebarea dacă a fost respectată "o procedură prevăzută de lege", Convenția se referă în principal la dreptul național și stabilește obligația de a se conforma normelor de drept material și procedural din dreptul intern. În primul rând, este necesar ca orice arest sau detenție să aibă un temei juridic în dreptul intern; de asemenea, se referă și la calitatea legii, cerând compatibilitatea acesteia cu statul de drept, un concept inherent tuturor articolelor Convenției (a se vedea, de exemplu, *Del Río Prada c. Spaniei* [GC], nr. 42750 / 09, § 125, CEDO 2013 și *Mozer*, citată mai sus, § 134).

56. Curtea reiterează că în *Mozer*, aceasta a considerat că sistemul judiciar al "RMN" nu era un sistem juridic care să reflecte o tradiție juridică compatibilă cu Convenția (a se vedea *Mozer*, citată mai sus, §§ 148-49). Din acest motiv, Curtea a considerat că instanțele "RMN" și, implicit, orice altă autoritate "RMN" nu puteau ordona arestarea "legală" sau detenția reclamantului în sensul articolului 5 § 1 al Convenției (a se vedea *Mozer*, citat mai sus, § 150).

57. În absența oricăror informații noi și pertinente care să dovedească contrariul, Curtea consideră că concluzia la care a ajuns în cauza *Mozer* este valabilă și în cauza de față. Mai mult de atât, în lumina constatărilor de mai sus, în cauza *Mozer*, Curtea consideră nu numai că instanțele "RMN" nu ar

putea ordona detenția legală a reclamantului în sensul articolului 5 § 1 al Convenției, ci și, implicit, nu se califică drept "o instanță independentă și imparțială instituită de lege" în sensul articolului 6 § 1 al Convenției. Prin urmare, Curtea consideră că în prezenta cauză a fost încălcat atât articolul 5 § 1, cât și articolul 6 § 1 al Convenției.

58. Pentru aceleași motive ca cele prezentate în ceea ce privește plângerea în temeiul articolului 3 al Convenției (a se vedea paragrafele 45-46 de mai sus), Curtea constată că nu a avut loc o încălcare a Articolelor 5 § 1 și 6 § 1 din Convenție de către Republica Moldova.

59. Din aceleași motive ca și cele prezentate în același context (a se vedea paragraful 48), Curtea constată că a avut loc o încălcare a Articolelor 5 § 1 și 6 § 1 din Convenție de către Federația Rusă. Din aceleași motive ca și cele prezentate în același context (a se vedea paragraful 48), Curtea constată că a avut loc o încălcare a Articolelor 5 § 1 și 6 § 1 din Convenție de către Federația Rusă.

60. Având în vedere constatările de mai sus, Curtea nu consideră necesar să examineze adițional dacă alte aspecte ale procedurii penale împotriva reclamantului s-au conformat articolului 6 § 1 al Convenției.

IV. ALTE PLÂNGERI

61. În cererea sa inițială în fața Curții, reclamantul s-a plâns, în temeiul articolelor 8 și 34 din Convenție, că nu a reușit să aibă întrevederi confidențiale cu mama sa și că administrația penitenciarului a încercat să împiedice depunerea cererii la Curte. De asemenea, el s-a plâns că nu a dispus de nici un remediu efectiv, așa cum prevede articolul 13 al Convenției, fără însă a preciza împotriva căror presupuse încălcări ale Convenției. Examinând materialele din dosar, Curtea concluzionează că plângerile de mai sus sunt vădit nefondate și trebuie declarate inadmisibile în conformitate cu articolul 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.

62. În declarațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei, depuse în decembrie 2013, reclamantul s-a plâns pentru prima dată în temeiul articolului 13 din Convenție coroborat cu articolul 3. Curtea subliniază că această plângere a fost depusă tardiv și, prin urmare, o declară inadmisibilă în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

V. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

63. Articolul 41 din Convenție prevede:

“Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

64. Reclamantul a pretins 100.000 euro (EUR) pentru prejudiciul moral.

65. Guvernele au susținut că pretențiile erau excesive și au solicitat Curții să le respingă.

66. Curtea notează că nu a constatat nici o încălcare a Convenției de către Republica Moldova în cazul de față. În consecință, nu se va acorda nici o despăgubire de către acest stat pârât.

67. Având în vedere încălcările din partea Federației Ruse, constatate mai sus, Curtea consideră că în acest caz este justificată acordarea unei despăgubiri în ceea ce privește prejudiciul moral. Efectuând evaluarea pe o bază echitabilă, Curtea acordă reclamantului 40.000 de euro, care urmează să fie plătite de către Federația Rusă.

B. Costuri și cheltuieli

68. Reclamantul, de asemenea, a solicitat 4 750 EUR pentru costuri și cheltuieli.

69. Guvernele pârâte au considerat că sumele pretinse erau excesive.

70. Curtea subliniază că a constatat că Republica Moldova, îndeplinindu-și obligațiile pozitive, nu a fost responsabilă pentru nici o încălcare a Convenției în cazul de față. În consecință, nu se acordă nici o compensație pentru costuri și cheltuieli în ceea ce privește acest stat pârât.

69. Curtea reiterează că, pentru ca costurile și cheltuielile să fie compensate în temeiul articolului 41 al Convenției, trebuie stabilit că acestea au fost efectiv și în mod necesar suportate și că au fost rezonabile în ceea ce privește cuantumul (a se vedea, de exemplu, *Mozier*, citată mai sus, § 240). Având în vedere toți factorii relevanți și articolul 60 § 2 al Regulamentului Curții, Curtea acordă reclamantului 3 000 de euro pentru costuri și cheltuieli, care urmează a fi plătite de către Federația Rusă.

C. Dobânda

70. Curtea consideră că este corespunzător ca rata dobânzii de întârziere să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de către Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară*, unanim, plângerile în sensul articolului 3 al Convenției în măsura în care se referă la detenția reclamantului după condamnare, articolului 5 § 1 în ce privește detenția reclamantului după condamnare și articolului 6 § 1 admisibile în ce privește Republica Moldova.
2. *Declară*, cu majoritate de voturi, plângerile privitor la articolul 3 al Convenției în ceea ce privește detenția reclamantului după condamnare, articolul 5 § 1 referitor la detenția reclamantului după condamnare și articolul 6 § 1 admisibile în ceea ce privește Federația Rusă.
3. *Declară*, unanim, restul capetelor de cerere ca inadmisibile;
4. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că nu a existat o încălcare a Articolului 3 al Convenției din partea Republicii Moldova;
5. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că a existat o încălcare a Articolului 3 al Convenției din partea Federației Ruse.
6. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că nu a existat o încălcare a Articolului 5 § 1 al Convenției din partea Republicii Moldova.
7. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că a existat o încălcare a Articolului 5 § 1 al Convenției din partea Federației Ruse.
8. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că nu a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 al Convenției din partea Republicii Moldova.
9. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot că a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 al Convenției din partea Federației Ruse.
10. *Hotărăște*, cu șase voturi contra unui vot,
 - (a) că Federația Rusă trebuie să plătească reclamantului în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, următoarele:
 - (i) EUR 40,000 (patruzeci mii euro), plus orice sumă care poate fi percepută cu titlu de prejudiciu moral ;
 - (ii) EUR 3,000 (trei mii euro), plus orice sumă care poate fi percepută reclamantului cu titlu de taxe sau impozite.
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;

11. *Respinge*, în unanimitate, restul pretențiilor cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 30 Mai 2017, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Stanley Naismith
Grefier

Işıl Karakaş
Preşedinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opinia separată a Judecătorului Dedov este anexată la această hotărâre:

A.I.K.
S.H.N.

OPINIA SEPARATĂ A JUDECĂTORULUI DEDOV

Votul meu în cazul de față s-a bazat pe opinia mea separată anterioară în cauza *Mozer c. Republicii Moldova și a Rusiei* ([GC], nr. 11138/10, CEDO 2016) cu privire la controlul efectiv al Federației Ruse asupra Transnistriei.